

Nagroda Rzecznika Praw Obywatelskich im. Pawła Włodkowica

Nagroda jest przyznawana jako wyraz uznania Rzecznika Praw Obywatelskich dla występowania w obronie podstawowych wartości i praw, nawet wbrew zdaniu i poglądom większości, przez osoby fizyczne i prawne.

Patron

Paweł Włodkowic (urodzony ok. 1370 r., zmarł w 1435 r.) - uczony, pisarz religijny i polityczny, obrońca interesów Polski w sporach z Krzyżakami. Był rektorem Akademii Krakowskiej, a następnie osiadł jako proboszcz w Kłodawie. Brał udział w soborze w Konstancji (1414 - 1418), gdzie przedstawił „Tractatus de potestate papae et imperatoris respectu infidelium” (O władzy papieża i cesarza nad niewiernymi). Sprzeciwił się w nim chrystianizacji drogą wojen i przemocy oraz opowiedział się za prawem pogan do zachowania własnej tożsamości politycznej. Reprezentował Polskę przeciwko Krzyżakom na sądzie rozjemczym cesarza Zygmunta Luksemburskiego w 1420 roku we Wrocławiu oraz w 1421 roku na sądzie papieskim w Rzymie.

Laureat nagrody w 2006 roku

Miesięcznik „WIEŹ” wydawany jest od lutego 1958 r., czyli już blisko 50 lat. W okresie PRL „WIEŹ” była jednym z nielicznych środowisk niezależnych, w których starano się mówić prawdę, nawet gdy - ze względu na cenzurę - nie całą prawdę można było mówić.

„WIEŹ” od początku swego istnienia upominała się o poszanowanie praw człowieka.

Istotne znaczenie dla rozwoju opozycji demokratycznej miała sesja „Chrześcijananie wobec praw człowieka” zorganizowana w warszawskim Klubie Inteligencji Katolickiej przez założyciela i redaktora naczelnego „WIEŹI”, Tadeusza Mazowieckiego, w listopadzie 1977 roku.

Po roku 1989 - nie wiążąc się z żadnym określonym nurtem politycznym - „WIEŹ” pozostała pismem głęboko zaangażowanym w sprawy Kościoła, Polski i Europy. Utrzymała swój poziom merytoryczny, kierując się wysokimi standardami etycznymi.

Tytuł pisma jest jego hasłem przewodnim i programem. Warszawski miesięcznik odgrywa ważną rolę w budowaniu więzi katolików z chrześcijanami innych wyznań, z Żydami, muzułmanami i niewierzącymi, a także w dialogu Polaków z sąsiednimi narodami.

Uzasadnienie

Nagroda Rzecznika Praw Obywatelskich im. Pawła Włodkowica w 2006 roku dla redakcji miesięcznika „Więź” za całokształt działalności. Treści przekazywane przez to pismo dostarczają cennych wskazówek, jak postępując moralnie odpowiadać na wyzwania współczesności. Inicjowane przez Redakcję debaty dotyczą tak szerokiej problematyki jak historia, kultura, cywilizacja, filozofia, prawo, polityka, moralność, religia czy ekumenizm. Na łamach „Więzi” podejmowano również zagadnienia stosunków międzynarodowych oraz prowadzono refleksję nad naszym życiem społecznym. „Więź” stanowi zawsze niebanalną lekturę dla katolików, osób innych wyznań oraz niewierzących.

Oprócz dotychczasowego dorobku pisma na szczególne wyróżnienie zasługuje bezkompromisowość Redakcji w poznawaniu prawdy o historii jej współpracowników. W odpowiedzi na odkrycia historyków, wzorowo uporano się z trudną i bolesną historią pisma, przedstawiając raport dotyczący zawartości archiwaliów IPN. Redakcji udało się zaprezentować prawdę o przeszłości z poszanowaniem praw i wolności osób, na których zaciążyły poważne oskarżenia. Sposób postępowania Redakcji powinien wyznaczyć nowe standardy etyki dziennikarskiej i stanowić przykład dla wszystkich osób i instytucji w Polsce jak stanąć w prawdzie o przeszłości.